

AKTUÁLNÍ KOMENTÁŘ

Zahraněční obchod v prosinci 2009

Vývoz zboží v prosinci 2009 meziročně vzrostl o 4,8 %, dovoz klesl o 2,6 %. Obchodní bilance tak skončila v prosinci v přebytku 2,8 mld. Kč.

Komentář

Výsledek obchodní bilance byl o něco horší než očekával trh – consensus forecast předpokládal přebytek ve výši 3,5 mld. Kč. Prosincová bilance zahraničního obchodu se tak poprvé historii ČR nachází v přebytku a překonává loňskou úroveň o 11,9 mld. Kč. Vývoj obou složek zahraničního obchodu zaznamenal nejpříznivější hodnoty od září 2008. Dynamika vývozu zboží se po čtrnácti měsících dostala zpět do černých čísel; za tímto výsledkem stojí zejména příznivý vývoj aktiva obchodu se stroji a dopravními prostředky, kde na české vývozy nadále pozitivně působily zahraniční fiskální stimulační programy. I přes významné zmírnění tempa poklesu dovoz stále zůstává utlumen jako odraz slabé domácí poptávky, zmenšení schodku v obchodě s minerálními palivy výrazně přispělo k pozitivnímu výsledku celkové obchodní bilance. V příznivých růstových dynamikách exportu i importu se však do značné míry promítly nízké srovnání základny předcházejícího roku: v meziměsíčním pohledu se sezónně očištěný export snížil o 0,9 %, import o 0,2 %.

Ve výsledku zahraničního obchodu se v prosinci promítlo zlepšení bilance u všech zbožových skupin s výjimkou mírného zhoršení výsledku obchodování s nápoji a tabákem, potravinami a výrobky chemického průmyslu. Největší růst obchodního přebytku byl zaznamenán v obchodě se stroji a dopravními prostředky (+2,6 mld. Kč). Dále se zlepšil výsledek obchodu s průmyslovým spotřebním zbožím (+1,4 mld. Kč), polotovary a materiály (+2,8 mld. Kč) a se surovinami (+1,6 mld. Kč). Pokles deficit v obchodě s minerálními palivy (-4,0 mld. Kč).

Vývoz strojů a dopravních prostředků vzrostl meziročně o 4,8 mld. Kč (což představuje 5,6 %), přičemž nejvíce se zvedl export silničních vozidel, telekomunikačních zařízení a výpočetní techniky. U všech zmíněných kategorií došlo také k růstu dovozu, zřejmě v souvislosti s vánočními nákupy obyvatel. Naopak, klesl dovoz strojů a zařízení využívaných v průmyslu v souvislosti s útlumem investiční aktivity firem. Faktorem stojícím za nižším deficitem v obchodě s minerálními palivy byl především nižší objem dovozu ropy a nižší ceny zemního plynu. Naturálně se objem dovozu ropy snížil o 16,2 % (hodnotově spadl o 18,1 %); dovoz plynu se naturálně zvedl o 20,7 % s doplňováním rezerv na zimu (hodnotově nižší o 39,9 %).

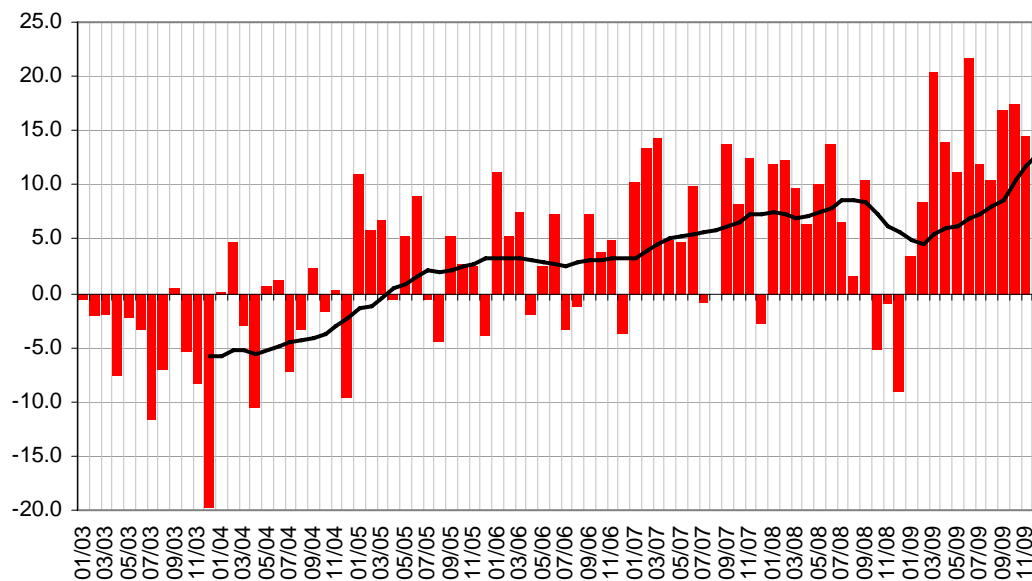
V obchodě se státy EU-27 meziročně vzrostl ČR obchodní přebytek na 33,0 mld. Kč (meziročně o 6,8 mld. Kč). Zlepšení vykázal český obchod i s hlavním obchodním partnerem Německem (+0,5 mld. Kč; efekt šrotovného). V obchodě se státy mimo EU došlo k meziročnímu poklesu schodku o 5,1 mld. Kč na 30,2 mld. Kč. Deficit obchodu s Čínou stagnoval, s Ruskem se meziročně zlepšil.

Celkově se bilance zahraničního obchodu od ledna do prosince 2009 dostává na vysokých 153,2 mld. Kč (o 85,9 mld. Kč více než v roce 2008), a to zejména díky vlivu nízkých cen ropy, slabé domácí poptávky a efektu zahraničního šrotovného. Vývoz zboží celkově meziročně spadl o 14,1 %, dovoz klesl o 18,1 %.

Výhled

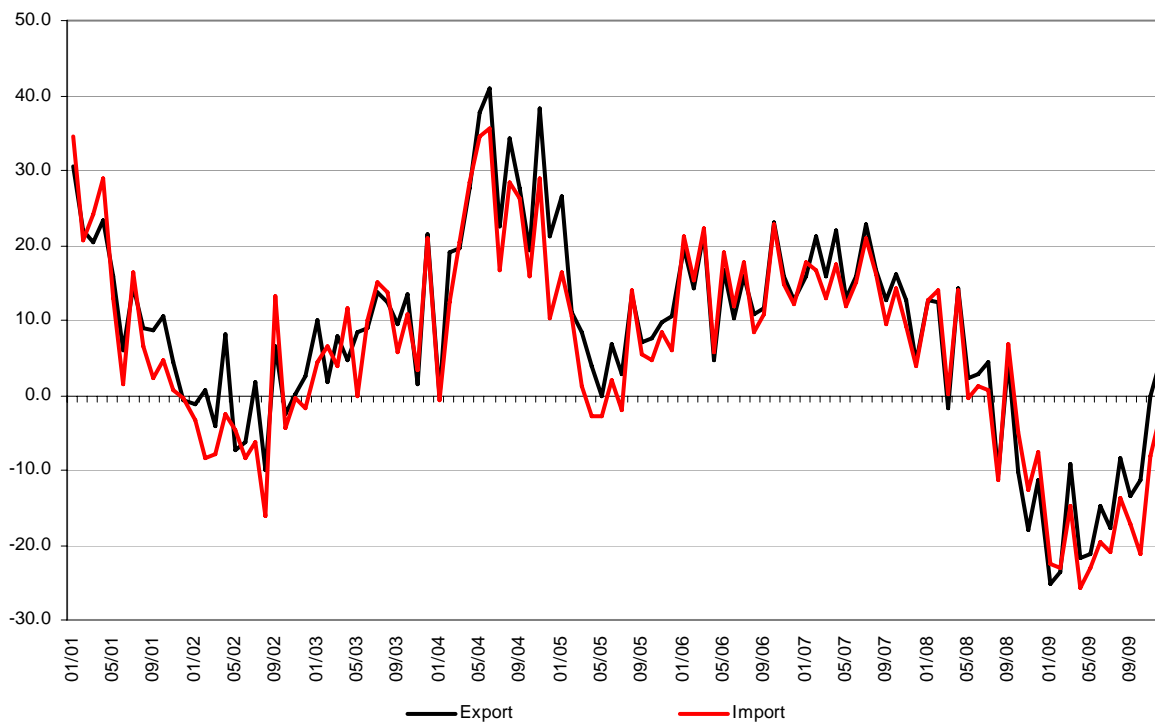
I přes silné přebytky zahraničního obchodu, ukazující na dobrou externí bilanci české ekonomiky, nelze očekávat, že tato situace vydrží i v roce 2010. Hlavními faktory, které se na datech zahraničního obchodu v roce 2009 podepsaly, byly nízké ceny komodit, chabá domácí poptávka a stimulační fiskální balíčky v zemích našich hlavních obchodních partnerů. V tomto roce se však z uvedených faktorů můžeme spolehnout pouze na slabou domácí poptávku a oživení zahraniční poptávky pokud se udrží i po vyprchání stimulačních programů; ceny komodit se zvedají. I přesto však bude zahraniční obchod v roce 2010 představovat hlavní motor pro tuzemský hospodářský růst. **Celoroční přebytek obchodní bilance v roce 2010 očekáváme kolem 80 mld. Kč, tedy zhruba polovinu loňského výsledku.**

Obchodní bilance, měsíčně, mld. Kč

Zdroj: Český statistický úřad

Míry růstu vývozu a dovozu, % y/y

Zdroj: Český statistický úřad